

**ВИСОКА ПОСЛОВНА ШКОЛА
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
НОВИ САД**

ПРАВИЛИК

**О ЗАШТИТИ НА РАДУ
ВИСОКЕ ПОСЛОВНЕ ШКОЛЕ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**

Нови Сад, 04.10.2007. године

На основу чл. 3. и чл. 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС“, бр.101/2005) и чл. 56., чл. 233. Статута Високе пословне Школе струковних студија у Новом Саду, Савет Школе је на седници одржаној дана 04.10.2007. године, донео

ПРАВИЛНИК О ЗАШТИТИ НА РАДУ

Високе пословне Школе струковних студија у Новом Саду

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду запослених, као и лица која се затекну у радној околини Високе пословне школе струковних студија у Новом Саду (у даљем тексту: Школа), ради спречавања повреде на раду, професионалних оболења и оболења у вези са радом.

Члан 2.

Права, обавезе и одговорности запослених и органа Школе остварују се у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 3.

Безбедност и здравље на раду јесте обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална оболења и оболења у вези са радом и који претежно стварају претпоставку за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених.

Члан 4.

Мере заштите на раду јесу све мере које се предузимају на свим нивоима рада у Школи, ради спречавања повређивања или оштећења здравља запослених.

Члан 5.

Опасна појава јесте догађај којим су угрожени или би могли да буду угрожени живот и здравље запосленог или постоји опасност од повређивања запосленог.

Члан 6.

Ризик јесте вероватноћа настанка повреде, оболења или оштећења здравља запосленог услед опасности.

Процена ризика јесте систематско евидентирање и процењивање свих фактора у процесу рада који могу узроковати настанак повреде на раду, оболења или оштећења здравља и утврђивање могућности, односно начина спречавања, отклањања или смањивања ризика.

Члан 7.

Радно место са повећаним ризиком јесте радно место утврђено као такво Актом о процени ризика, на коме, и поред или делимично примењених мера, постоје околности које могу да угрозе безбедност и здравље запосленог.

Члан 8.

Право на безбедност и здравље на раду у Школи имају :

1. запослени Школе;
2. студенти, док се налазе на школовању у Школи;
3. лица која се затекну у радној околини Школе, ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упозната Школа.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављу на раду младих и жена који раде на радном месту са повећаним ризиком који би могао да угрози остваривање материнства, инвалида и професионално оболелих, уређује се Актом о процени ризика Школе.

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 9.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђује се применом савремених техничких, здравствених, образовних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, или њиховог спровођења на најмању могућу меру, у поступку:

1. пројектовања, изградње, коришћења и одржавања просторија Школе намењених за рад, у циљу безбедног одвијања процеса рада;
2. коришћење и одржавање технолошких процеса рада са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослених и усклађивању микроклиме и осветљења на радним местима;
3. образовање, васпитање и оспособљавање запослених у области безбедности и здравља на раду.

ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОРГАНА ШКОЛЕ

Члан 10.

Школа има обавезу да запосленом обезбеди рад у радној околини у којој су спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду у свим организационим јединицима.

Члан 11.

Директор Школе, у складу са законским прописима, одговоран је за:

- одређивање запослених за безбедност и здравље на раду у писаној форми и
- доношење нормативних аката у области безбедности и здравља на раду.

Члан 12.

Запослени који руководе организационим јединицама Школе одговорни су за спровођење мера безбедности и здравља на раду у оквиру организационе јединице којом руководе, а нарочито:

- да се средства рада, као и средства и опрема личне заштите користе према њиховој намени и да их употребљавају само лица којима су поверена;
- да се за време рада не конзумира алкохол и психоактивне супстанце или друга средства која могу бити узрок болести зависности;
- да се при увођењу запосленог у рад, а пре почетка рада, упозна свако лице са опасностима, штетностима и мерама за безбедност и здравље на раду;

Члан 13.

У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Школе или због изузетних догађаја чије се последице упркос свим настојањима нису могле избећи, Школа није одговорна у смислу овог Правилника и Закона.

Члан 14.

Школа је дужна да обезбеди да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запосленог, а радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, односно произведени, да не угрожавају безбедност и здравље запосленог.

Члан 15.

Школа је дужна да, приликом организовања рада и радног процеса, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства.

Члан 16.

Превентивне мере обезбеђује Школа, полазећи од основних начела:

1. избегавање ризика;
2. процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
3. отклањање ризика на њиховом извору;
4. прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се избегла монотонија у раду, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог.

Члан 17.

Школа је дужна да обезбеди прописане лекарске прегледе запослених уз сарадњу службе медицине рада, најмање једном годишње.

Члан 18.

Школа је дужна да на основу оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на радном месту у радној околини или за употребу поједине опреме за рад, у складу са Актом о процени ризика Школе.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 19.

Школа је дужна да изврши оспособљавање запосленог за безбедан рад код заснивања радног односа, односно премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад, која могу проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Члан 20.

Школа је дужна да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду.

Члан 21.

Оспособљавање запослених обезбеђује се у току радног времена, а трошкови оспособљавања падају на терет Школе.

Члан 22.

Оспособљавање запослених обавља се теоријски и практично на радном месту.

Теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан рад, као и провера знања спроводи се у складу са Програмом о оспособљавању запослених за безбедан и здрав рад.

Члан 23.

Школа је дужна да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад.

Оспособљавање се обавља:

- приликом заснивања радног односа и даљег распоређивања на радно место;
- пре распоређивања на ново радно место;
- приликом увођења новог средства за рад.

Члан 24.

У току оспособљавања за безбедан и здрав рад запосленог је потребно упознати са свим врстама ризика на пословима на које је распоређен и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика Школе.

Члан 25.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 26.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право:

1. да ради на радном месту на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
2. да добије на коришћење потребна средства и опрему за личну заштиту на раду;
3. да даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
4. да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
5. да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 27.

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује Школа.

Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 28.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље збо тога што нису прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
2. ако му Школа није обезбедила лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, за рад на радном месту са повећаним ризиком;
3. дуже од пуног радно времена, односно ноћу ако би, према оцени медицине рада, такав рад могао да погорша његово здрастено стање.

Члан 29.

Запослени који одбије да ради из разлога наведених у чл. 25. овог Правилника, има право на накнаду зараде у висини просечне остварене зараде у претходна три месеца, не чини повреду радне обавезе и не може му се по том основу отказати уговор о раду.

Члан 30.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, и да у случају уочених недостатака извести непосредног руководиоца.

Пре напуштања радног места запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у стању да не угрожава друге запослене.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести непосредног руководиоца о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 31.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит(у дањем тексту: лице за безбедност и здравље на раду)

Послове безбедности и здравља на раду, Школа може да повери правном лицу, које има лиценцу, за безбедност и здравље на раду.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно директору Школе.

Директор Школе је дужан да обезбеди усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање тих послова.

Члан 32.

Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове и то:

1. учествује у припреми акта о процени ризика;
2. врши контролу и даје савете директору Школе, о планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад;
3. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
4. организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
5. организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања опреме за рад;
6. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
7. свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље запослених на раду;
8. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним оболењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаја са предлозима мера за њихово отклањање;
9. припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
10. забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог;
11. сарађује и кординира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
12. води евиденције у области безбедности и здравља на раду у Школи.

Члан 33.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду Школа ангажује службу медицине рада.

Служба медицине рада дужна је да обавља послове у складу са Законом, а нарочито:

1. учествује у идентификацији и процени ризика на радном месту и радној околини приликом састављања акта о процени ризика;
2. упознаје запослене са ризицима по здравље који су повезани са њиховим радом;
3. утврђује и испитује узroke настанка професионалних оболења и болести у вези са радом;
4. врши претходне и периодичне лекарске прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
5. даје савете директору Школе при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог;
6. учествује у анализи повреда на раду, професионалних оболења и болести у вези са радом;
7. непосредно сарађује са лицем за безбедност и здравље на раду.

ЕВИДЕНЦИЈЕ, САРАДЊА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 34.

Школа је дужна да води и чува евиденције о:

1. радним местима са повећаним ризиком;
2. запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;

3. повредама на раду, професионалним оболењима и болестима у вези са радом;
4. запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
5. извршеним испитивањима радне околине;
6. извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава за личну заштиту на раду;
7. о пријавама из чл.32. овог Правилника;

Члан 35.

Школа је дужна да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Школа је дужна да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално оболење, односно оболење у вези са радом запосленог.

Члан 36.

Извештај о повреди на раду, професионалном оболењу и оболењу у вези са радом који се дододе на радном месту, Школа доставља запосленом који је претрпео повреду, односно оболење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

Члан 37.

Школа је дужна да запослене осигура од повреде на раду, професионалних оболења и оболења у вези са радом, и то у трајању од 24 сата непрекидно, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање запослених падају на терет Школе.

Члан 38.

Школа је дужна да, ради вршења надзора, омогући инспектору рада:

1. улазак у објекте и просторије, у свако доба када има запослених на раду;
2. одреди најмање једног запосленог који ће инспектору пружати потребне информације и обавештења, давати податке, акте и документацију;
3. увид у доказе о стабилности објекта;
4. увид у примењење мере безбедности и здравља на раду на средствима за рад и у радној околини;
5. увид у средства и опрему за личну заштиту на раду;

Члан 39.

Школа је дужна да, у року који одреди инспектор рада, предузме наложене мере и отклони утврђене недостатке или неправилности.

Школа је дужна да у року од осам дана од истека рока за отклањање утврђеног недостатка или неправилности, обавести у писменој форми, надлежну инспекцију о извршењу наложене обавезе.

ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 40.

Запослени, имају право да изаберу најмање једног представника запослених за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: представник запослених).

Члан 41.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду има право да по питањима безбедности и здравља на раду:

- непосредно комуницира са запосленима;
- прима усмене и писмене представке запослених;
- захтева и инсистира на поштовању прописа о безбедности и здрављу на раду и отклањању уочених недостатака;
- учествује у изради акта о процени ризика.

ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 42.

Школа је дужна да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад.

Оспособљавање се обавља:

- приликом заснивања радног односа и даљег распоређивања на радно место;
- пре распоређивања на ново радно место;
- приликом увођења новог средства за рад.

Члан 43.

У току оспособљавања за безбедан и здрав рад запосленог је потребно упознати са свим врстама ризика на пословима на које је распоређен и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са Актом о процени ризика Школе.

Члан 44.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места.

ПОСЛОВИ СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

Члан 45.

Школа је дужна да изврши процену ризика на радном месту и радној околини према Правилнику о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини (Службени Гласник РС“бр. 72/06 и 84/06)

Члан 46.

За послове са повећаним ризиком, у складу са Актом о процени ризика, утврђује се скраћено радно време, право на додатне и једнократне паузе, као и право на друге погодности.

Члан 47.

На пословима са повећаним ризиком може се преместити запослени ако испуњава следеће услове:

- да има прописану стручну спрему и да је претходно оспособљен за самостално обављање послова на безбедан начин;
- да није млађи од 18 година;

- да је здравствено оспособљен за обављање послова са повећаним ризиком;
- да није инвалид са преосталом радном способношћу.

На пословима са повећаним ризиком не могу радити жене за време трудноће и мајке са дететом до 5 година старости.

Не може се распоредити жена на рад на радном месту са повећаним ризиком који би могао да угрози остваривање материнства, без њење сагласности и писмене изјаве да је упозната са ризицима тог радног места.

Члан 48.

Ако запослени у току обављања послова са повећаним ризиком изгуби здраствену способност за рад на тим пословима, Школа је дужна да таквом запосленом обезбеди рад на другим одговарајућим пословима.

Школа је дужна да запосленом инвалиду рада са преосталом радном способношћу обезбеди радно место које одговара телесним и психичким могућностима и здраственом стању запосленог.

СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

Члан 49.

За обављање послова Школа је дужна да обезбеди средства и опрему за личну заштиту на раду, а у складу са Актом о процени ризика радних места.

ПРЕГЛЕДИ И ИСПИТИВАЊА СРЕДСТАВА ЗА РАД

Члан 50.

Средства за рад у Школи, прегледају и испитују се на начин и у роковима утврђеним упуством производа, техничким прописима и стандардима.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Измене и допуне овог Правилника врши Савет, по истом поступку који важи за доношење Правилника.

Члан 52.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, од када ће се и примењивати.

